

DOI: 10.15276/ETR.05.2020.10

DOI: 10.5281/zenodo.4541331

UDC: 338.2

JEL: F01, L53

УПРАВЛІННЯ КОМПЛІАЄНС-ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ОБМЕЖЕНЬ

MANAGEMENT OF COMPLIANCE-ACTIVITY OF THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION RESTRICTIONS

Marianna S. Yatsenko, PhD in Economics, Associate Professor
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
 ORCID: 0000-0002-7034-5405
 Email: m.s.yatsenko@mzeid.in

Albina B. Kovalenko
Odessa National Polytechnic University, Odessa, Ukraine
 ORCID: 0000-0002-9127-0182
 Email: albina.kovalenko@mzeid.in

Received 06.10.2020

Яценко М.С., Коваленко А.Б. Управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень. Науково-методична стаття.

Відзначено, що роль управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень залишається недостатньо дослідженою. У статті розглянуто проблему щодо необхідності управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень. У результаті дослідження визначено сутність комплаєнсу та проаналізовано функції в управлінні комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень. Досліджено основні питання щодо управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень. Обґрунтовано принципи комплаєнс-діяльності у підприємницькій діяльності в умовах глобалізаційних обмежень. Доведено необхідність впровадження комплаєнс-діяльності в управління підприємством в умовах глобалізаційних обмежень. Виділено головні переваги та недоліки комплаєнс-діяльності підприємства в умовах глобалізаційних обмежень.

Ключові слова: комплаєнс, комплаєнс-діяльність, підприємницька діяльність, глобалізація, глобалізаційні обмеження

Yatsenko M.S., Kovalenko A.B. Management of compliance-activity of the enterprise in the conditions of globalization restrictions. Scientific and methodical article.

It is noted that the role of compliance management of the enterprise in the context of globalization constraints remains insufficiently studied. The article raises the issue of the need to manage the compliance of the enterprise in the context of globalization constraints. As a result of research the essence of compliance is defined and its functions in management of compliance activity of the enterprise in the conditions of globalization restrictions are analyzed. The basic questions concerning management of compliance activity of the enterprise in the conditions of globalization restrictions are revealed. The principles of compliance activity in entrepreneurial activity in the conditions of globalization restrictions are substantiated. The necessity of introduction of compliance activity in the management of the enterprise in the conditions of globalization restrictions is proved. The main advantages and disadvantages of compliance activities of the enterprise in the context of globalization constraints are highlighted.

Keywords: compliance, compliance activity, business activity, globalization, globalization restrictions

Безпрецедентні глобальні зміни в структурі економіки та суспільства протягом останнього століття, зумовлені вражаючими технологічними досягненнями у всіх сферах діяльності, посилили взаємодію та взаємозалежність між національними економіками, в результаті чого з'явилося явище, яке називається глобалізацією.

Компанії, які прагнуть отримати позитивні показники зростання за рахунок зовнішньої торгівлі, повинні адаптуватися не тільки до потреби потенційних зарубіжних клієнтів, але також повинні розуміти зміни у змісті зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на їх діяльність.

Будь-яка бізнес-діяльність повинна відповідати чинному законодавству, внутрішнім правилам, положенням про ділову етику. Порушення будь-якої з цих вимог може призвести до значних фінансових і репутаційних втрат як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку: штрафи, відсторонення від діяльності, судочинство тощо. Один із способів знизити ризик таких негативних наслідків для компанії в умовах глобалізаційних обмежень полягає у ефективному управлінні комплаєнс-діяльністю.

Аналіз останніх джерел та публікацій

Питання управління комплаєнс-діяльністю підприємства та вплив процесу глобалізації на підприємницьку діяльність є надзвичайно актуальними сьогодні. Розвитком даної тематики займалися як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники та науковці, зокрема Т. Березянка, А. Данилюк, А. Зінченко, Д. Каба, М. Саприкіна, О. Білоруса, В. Гейця, М. Долішнього, В. Ключко, П. Круша, Д. Лук'яненко, В. Медведєва, Ю. Пахомова, М. Алешин, А. Бородін, О. Данилин, О. Деревська, А. Гаврікова,

Л. Правдива, І. Пальцун, О. Пустовалова, Ф. Бродель, Р. Робертсон, Дж. Стігліц, Ф. Фукуяма, Х. Баер, С.Дж. Гріффіта, Дж.П. Міллера та ін., в чийх наукових роботах започатковано дослідження даної теми.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Разом із тим, незважаючи на значну кількість опублікованих праць та їх наукову цінність, чимало теоретичних і практичних аспектів потребують подальших досліджень. Зокрема, вважаємо за доцільне приділити окремої уваги ролі управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень, так як дана проблематика залишається недостатньо дослідженою.

Метою статті є дослідити аспекти впливу глобалізаційних обмежень на управління комплаєнс-діяльністю підприємства з метою визначення позитивних і негативних їх проявів для підприємницької діяльності та визначити необхідність управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень.

Методологічної та інформаційною основою дослідження є наукові публікації, роботи та дослідження вітчизняних та іноземних науковців. При проведенні даного наукового дослідження використовувалися методи порівняння, аналізу, узагальнення та системний підхід.

Виклад основного матеріалу статті

Ставлення до глобалізації як фахівців, так і всіх жителів нашої планети дуже неоднозначне, а часом зовсім протилежне. Це пов'язано з різними точками зору на наслідки глобалізаційних процесів та їх обмеження, в яких одні вбачають серйозну загрозу світовій економічній системі, а інші бачать засіб подальшого прогресу економіки. Безсумнівно, наслідки глобалізації можуть носити як позитивний, так і негативний характер, однак альтернативи їй немає.

Під час світової глобалізації значно активізується управління підприємствами в умовах глобалізаційних обмежень, зокрема, під впливом зростаючих вимог до підвищення результативності діяльності підприємства та його конкурентоспроможності.

Заявлена у роботі проблема представляється актуальною в зв'язку з тим, що в сучасному глобалізованому світі розвиток підприємств та їх ефективна взаємодія з різними сферами економіки визначає якість життя населення, ступінь цивілізованості, репутацію і рейтинг країни. В сучасному світі підприємства мають бути відповідальні перед суспільством за надання якісної продукції і правдивої інформації про неї.

Конкретний набір засобів, за допомогою яких досягається стійкість підприємств на ринку, залежить від специфіки їх господарської діяльності.

Першим і, мабуть, найбільш важливим фактором стійкого становища підприємства є його репутація. Саме вона дозволяє в кризовій ситуації

сподіватися на допомогу з боку держави, партнерів і споживачів. Навіть в ситуації, коли підприємство знаходиться на межі банкрутства, репутація може залишитися його єдиним і найціннішим капіталом.

Важливим інструментом в досягненні стійкого становища підприємства на ринку є комплаєнс.

Комплаєнс буквально означає: відповідність запиту; покіра. Комплаєнс частіш за все визначається як відповідність будь-яким внутрішнім або зовнішнім вимогам або нормам.

Управління комплаєнс-діяльністю підприємства тільки ще набирає популярності у вітчизняному секторі економіки. Воно стосується таких питань управління підприємством, як дотримання належних стандартів поведінки на ринку, управління конфліктами інтересів, справедливе ставлення до клієнтів і забезпечення сумлінного підходу при консультуванні клієнтів тощо.

Поняття «комплаєнс» вважається достатньо новим та мало дослідженим. «Комплаєнс» як поняття народився в минулому столітті в США і прийшов в українську правову систему під впливом міжнародної бізнес-спільноти. З урахуванням того, що Україна інтегрується у світову економіку, впровадження комплаєнс-заходів у діяльність комерційних і державних структур – нагальна необхідність. Комплаєнс-заходи тісно пов'язані з протидією корупції, проте за своїм глибинним змістом відчутно ширше антикорупційних заходів. Комплаєнс покликаний не лише протидіяти корупції, але й створювати умови для ведення чесного і прозорого бізнесу.

Загалом комплаєнс тлумачать як сукупність заходів, які адаптують господарську поведінку бізнес-організації до виконання встановлених, у тому числі, нормативних вимог [1]. С. Дж. Гріффіт (*Sean J. Griffith, 2016*) [2] доводить, що «комплаєнс – це сукупність внутрішніх процесів, за допомогою яких фірми адаптують свою поведінку до встановлених норм».

Деякі науковці (М. Альошин, Є. Альошина [3] та інші) переконані у тому, що впровадження комплаєнсу в управління підприємством є економічно вигідним, хоча безпосередньо економічний ефект комплаєнсу оцінити важко.

У роботі А. Дехгані наводяться приклади фінансових втрат, понесених корпораціями через недосконалість або недостатність комплаєнс-програм в управління підприємством [4].

Отже, комплаєнс – це той елемент системи управління і внутрішнього контролю на підприємстві, який спрямований на запобігання комплаєнс-ризиків, які можуть викликатися невідповідністю, недотриманням законодавства, державних і галузевих стандартів, кодексів етичної поведінки тощо.

У цій статті термін «комплаєнс» розуміється як одна з функцій органів управління сучасного підприємства.

Для побудови ефективного комплаєнсу особливу увагу слід приділити підготовці,

узгодженню та впровадженню нормативних документів, що регламентують питання ідентифікації, оцінки, управління і своєчасного інформування про виявлення комплаєнс-ризиків.

Станом на сьогодні в Україні існують чотири ключові чинники, що визначають структуру комплаєнс-регулювання:

- політика, стратегія і очікування українських регуляторів;
- політика і стратегія, що самостійно використовує організація для управління комплаєнс-функцією;
- національні економічні проекти, проекти з соціального розвитку суспільства і внутрішній політичний вплив;
- міжнародний політичний вплив, міжнародні конвенції, угоди та ініціативи [5].

У західній практиці комплаєнсу відводиться значна роль у консультуванні вищого керівництва підприємства, розробці рекомендацій для отримання нових можливостей і розвитку бізнесу.

Так в умовах глобалізації та дедалі більшого впливу геополітичних процесів національним економікам необхідно виходити на новий рівень розвитку, який дозволив би вигідно позиціонувати себе в світовому економічному просторі. Сьогодні глобалізація має свої обмеження, оскільки існують держави, що проводять національну політику протекціонізму та економічні регіони, які не включені до глобальної економіки. В даний час виділяють щонайменше три позиції щодо глобалізації:

- позиція тих, хто захищає і представляє глобалізацію як єдину альтернативу виходу із відсталого положення, в якому опинилася більшість країн світу;
- позиція тих, хто вважає, що вона поглибить соціальну та економічну нерівність, соціально-економічний та технологічний розрив, який відокремлює багаті нації від бідніших тощо;
- третя позиція вказує на обмеження глобалізації, але допускає можливість їх реформування таким чином, щоб вони приносили користь усім однаково.

Важко визначити, чи є глобалізація позитивним чи негативним явищем. Але зрозуміло те, що підприємства мають вчитися діяти в умовах глобалізаційних обмежень для ведення успішної діяльності.

До основних категорій глобалізаційних обмежень можна віднести:

- в ринковій сфері: стосуються глобальних ринків і глобальних стратегій конкуренції;
- в фінансовій сфері: пов'язані з глобальним переміщенням капіталів, грошей і трансфером власності;
- в технологічній сфері: до них відносяться глобалізація досліджень, впровадження інновацій та технологій;
- в правовій сфері: зачіпають проблеми уніфікації правового регулювання, методів управління в глобальному масштабі і інтеграції

соціальних, економічних і політичних систем в універсальну світову систему;

- в культурній сфері: конвергенції стилів життя і моделей споживання в світовому масштабі і універсалізації свідомості і культури;
- в екологічній сфері: характеризують стан навколишнього середовища і взаємовідношення з нею підприємств.

В умовах глобалізаційних обмежень істотно змінюється становище підприємств. У глобальній економіці ефективним і конкурентоспроможним буде те підприємство, яке:

- зможе застосувати інформаційну та телекомунікаційну системи, щоб вивчати світовий ринок факторів виробництва і збуту: адже саме він буде в змозі отримати вигоду від співвідношення нестачі і надлишку ресурсів в глобальному масштабі і здійснити вибір місця і способів їх використання;
- знає, що конкурентна перевага визначається інтелектуальним капіталом і турботою про його продуктивність.

В умовах глобалізаційних обмежень перед управліннями підприємств стоїть ряд питань щодо управління комплаєнс-діяльністю підприємства, а саме:

- як підприємство повинно бути організовано, щоб максимально швидко реагувати на часто непередбачені ринкові зміни;
- якими повинні бути його зв'язки з мережею клієнтів і постачальників;
- які якості необхідні менеджерам для управління комплаєнс-діяльністю підприємства;
- які вміння будуть важливими для досягнення успіху на всіх рівнях організації, що діє в умовах глобалізації;
- як співробітники будуть працювати в групах в умовах значного зростання можливостей комунікації і координації;
- яким чином буде оцінюватися їхня робота, чи зменшиться кількість великих підприємств, чи більше людей буде працювати вдома, спілкуючись з підприємством за допомогою комп'ютерів;
- яким чином підприємство може формувати середовище, що генерує невинну інноваційність в конкурентному світі тощо.

Відповідаючи на ці питання, управлінці різних країн і регіонів світу спираються на накопичений національний досвід, традиції, норми та правила. Успішно конкурувати на міжнародному ринку може лише те підприємство, яке здатне та вміє адаптуватися до його змін. Однією з вимог конкурентоспроможності великих компаній є управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень.

Глобалізація світової економіки, поява нових форм законодавчого регулювання і норм «м'якого» права стали драйверами поширення комплаєнсу на підприємствах, що було обумовлено декількома причинами:

- сучасні транснаціональні корпорації принесли на ринок свої внутрішні етичні стандарти ведення бізнесу;
- принципи корпоративного управління набули особливої актуальності для тих організацій, які здійснюють лістинг на закордонних біржах. Наприклад, в 2014 році комісія з цінних паперів США (Securities Exchange Commission) затвердила вимоги по обов'язковій наявності комплаєнс-офіцера (Chief Compliance Officer) в штаті компанії-емітента Нью-Йоркській фондовій біржі;
- вимоги законодавства в частині внутрішнього контролю зростали по міру прийняття відповідних законів.

Фінансові втрати, відкликання ліцензій, кримінальна відповідальність керівників, втрата ділової репутації – все це не залежить від того, вимагає закон від організації вибудувати систему внутрішнього контролю над недопущенням порушень чи ні. Непередбачувані ризики негативно впливають на діяльність підприємства.

Тому успіх управління комплаєнс-ризиками на підприємстві в умовах глобалізаційних обмежень залежить від двох ключових-факторів:

- наявність високопрофесійного фахівця з комплаєнсу. Попри відсутності офіційної професії в Україні в багатьох компаніях такий фахівець, все ж є. Називається він по-різному: комплаєнс-менеджер, комплаєнс-офіцер, комплаєнс-контролер, комплаєнс-чемпіон, комплаєнс-амбасадор;
- грамотна і ефективна інтеграція системи комплаєнсу в пов'язані підсистеми: корпоративного управління, ризик-менеджменту, систему внутрішнього контролю, корпоративної безпеки тощо.

Фахівець з комплаєнсу обов'язково повинен знати і добре орієнтуватися у всьому спектрі (в тому числі міжнародному) комплаєнс-регулювання. Щоб добре робити свою роботу, йому необхідно не тільки володіти високою кваліфікацією, але і отримувати і аналізувати дуже широкий спектр інформації, моніторити безліч джерел, аналіз яких вимагає багато часу.

У західних компаніях найчастіше можна зустріти таку посаду, як комплаєнс-офіцер. Вони займаються стандартизацією всіх внутрішніх процедур, їх регулярним аудитом і перевіркою їх на відповідність постійно мінливого законодавства.

Багато підприємств не можуть дозволити собі комплаєнс відділ або навіть комплаєнс-офіцера в штаті, Тому, цю функцію – попередження і управління ризиками віддають в розпорядження юридичних департаментів. Але деякі йдуть по шляху поділу функцій: частину з них відносять до відповідальності відділу кадрів, частина – в юридичний або фінансовий департаменти, тощо. Частина компаній переносить цю функцію на аутсорсинг. Все більше компаній надають комплаєнс-послугу як окремий продукт. На нашу

думку, якщо говорити про майбутнє спеціальності в області комплаєнс, то впровадження штучного інтелекту в великих компаніях може звільнити частину працівників від традиційної рутинної роботи.

Нерідко може виникнути на підприємстві потреба в створенні комплаєнс-політики. Можна виділити наступні принципи комплаєнс-політики [6]:

- визначення чітких положень, етичних правил і санкцій;
- запровадження правил, що стосуються одержання подарунків, конфлікту інтересів тощо;
- запровадження обмежень щодо спільної роботи з родичами в одній юридичній особі;
- введення антикорупційної експертизи;
- запровадження інструментів для оцінки корупційних ризиків;
- визначення обмежень стосовно сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності;
- розробка та затвердження правил етичної поведінки для працівників;
- розробка захисту викривачів і різних форм інформування для викриття порушень/правопорушень;
- введення антикорупційних положень в актах/рішеннях/контрактах;
- організація семінарів та тренінгів з питань боротьби з корупцією для співробітників;
- запровадження максимальної прозорості та відкритості до третіх осіб (актуально в умовах глобалізаційних процесів);
- розробка процедур моніторингу, оцінки та періодичного аналізу заходів боротьби з корупцією.

Функція комплаєнса універсальна і вкрай важлива для керівників, зацікавлених у сталому довгостроковому розвитку підприємства і розумінні реальної ситуації за ризиками в досить нестабільному навколишньому середовищі. Основна мета управління комплаєнс-діяльністю на підприємстві в умовах глобалізаційних обмежень – це попередження ризиків, що можуть заподіяти шкоди компанії.

Основними загрозами та групами ризиків при управлінні комплаєнс-діяльністю на підприємстві в умовах глобалізаційних обмежень є:

- порушення регуляторних норм і правил;
- податкові ризики;
- порушення при фінансових транзакціях;
- ризики втрати активів;
- порушення умов контрактів;
- загрози при реалізації інвестиційних проектів;
- службові зловживання і / або корупційні дії;
- порушення внаслідок непрофесіоналізму і некомпетентності співробітників;
- ризики при корпоративних реструктуризаціях;
- загрози бізнес репутації, фінансові втрати та інші протиправні дії;

До основних функцій управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень можна віднести:

- репутацію (забезпечення прозорої діяльності, зовнішні комунікації, маркетингова діяльність);
- етику (репутаційна оцінка клієнтів, впровадження етичних норм та правил, захист інтересів клієнта тощо);
- захист (дотримання законодавства, фінансова безпека, захист від шахрайства);
- контроль (проведення розслідувань, вирішення нештатних ситуацій, дотримання законодавства, внутрішніх процедур);
- структуру (моніторинг змін в законодавстві, бізнес-процеси).

Прийнявши на себе обов'язок з управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень, компанії зможуть отримати ряд переваг, а саме:

- забезпечення достатньої впевненості у відсутності порушень вимог законодавства і потенційних претензій з боку регуляторів;
- запобігання залученню до відповідальності, в тому числі кримінальної;
- мінімізація ризиків фінансових втрат і банкрутства;
- можливість участі в зарубіжних тендерах, обов'язковою умовою яких є наявність системи антикорупційних процедур і системи комплаєнсу;
- забезпечення сталого розвитку організації;
- підвищення репутації та інвестиційної привабливості організації.

Порушення відповідності норм і параметрів управління комплаєнс-діяльністю підприємства може мати серйозні наслідки для нього. У таблиці

згруповані види наслідків порушень комплаєнсу для підприємства та працівників підприємства.

Для того щоб надати оцінку ефективності системи внутрішнього контролю, її слід проводити шляхом використання порівняння з ключовими показниками ефективності. Одним з очевидних переваг наявності ефективної системи комплаєнс-менеджменту є скорочення розміру штрафів і санкцій, накладених на компанію.

До переваг управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень можна віднести:

- можливість встановлення якісних стосунків з партнерами та клієнтами;
- покращення репутації підприємства;
- запобігання юридичного покарання з боку держави, якщо вчасно виявити проблеми;
- покращене управління бізнесом та посилений контроль, довіра до власних працівників.

Таким чином, управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень дозволить підприємству вирішити ряд питань, а саме:

- скорочення документації та спрощення ідентичності, уникнення дублювання;
- сприяння та створення умов для постійного вдосконалення управління підприємства;
- збільшення довіри до компанії; поліпшення імідж бренду;
- збільшення участі персоналу;
- покращення спілкування на всіх рівнях компанії;
- проведення внутрішнього аудиту;
- формування «трьох ліній захисту» в компанії;
- підвищення вартості бізнесу;
- сприяння розвитку та впровадження інновацій.

Таблиця 1. Види наслідків порушень комплаєнсу

Порушник комплаєнсу	Наслідки таких порушень
Підприємство	Розслідування, перевірки
	Штрафи, що накладаються в цивільному і кримінальному порядку
	Призупинення права вести бізнес з державними органами
	Конфіскація доходу, одержаного від протизаконної діяльності
	Порушення судових справ конкурентами і акціонерами
	Погіршення репутації в результаті негативних публікацій
	Порушення операційної діяльності компанії в результаті слідчих заходів
Працівники	Штрафи, що накладаються в цивільному і кримінальному порядку
	Тюремне ув'язнення
	Судова і громадянська відповідальність
	Санкції всередині компанії
	Звільнення
	Позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на певний строк
	Відсторонення від роботи
	Збиток для репутації

Джерело: власна розробка авторів

В якості недоліка можна відзначити ситуацію в окремих компаніях, а саме практику підпорядкування співробітників, що відповідають за виявлення порушень, генеральному директору.

У більшості компаній дані співробітники підпорядковуються начальнику відділу внутрішнього контролю та лише в деяких компаніях – безпосередньо раді директорів. Найкращою

практикою визнається така, коли особа, відповідальна за комплаєнс, має прямий доступ до ради директорів.

В будь-якому випадку, комплаєнс-діяльність пропонує варіанти рішення, адаптовані до реальних потреб компанії в різних питаннях в умовах глобалізаційних обмежень.

Висновки

Економіка зараз знаходиться на етапі глобалізації та інформаційно-технологічних перетворень, що підвищує вразливість корпоративної репутації компанії, вимагає додаткових зусиль і витрат на здійснення контрольних функцій, зокрема комплаєнс.

Проведене дослідження дало змогу оцінити роль управління комплаєнс-діяльністю

підприємства в умовах глобалізаційних обмежень. Комплаєнс-система дозволяє забезпечити в довгостроковій перспективі збереження і сталий розвиток підприємства. Сучасні економічні реалії, глобалізація економіки обумовлюють необхідність поліпшення управління підприємством шляхом впровадження в систему управління комплаєнс-діяльності.

Перспективними моментами даної роботи можна вважати те, що ефективна комплаєнс-система – це конкурентна перевага підприємства в умовах глобалізаційних обмежень, з кожним роком її значення, як функції внутрішнього контролю і невід'ємного елементу системи корпоративного управління буде зростати.

Abstract

Unprecedented global changes in the structure of the economy and society over the last century, due to impressive technological advances in all spheres of activity, have strengthened the interaction and interdependence between national economies, a phenomenon called globalization. One way to reduce the risk of such negative consequences for a company in the face of globalization constraints is to effectively manage compliance.

However, despite the significant number of published works and their scientific value, many theoretical and practical aspects require further research.

The purpose of the article is to investigate the impact of globalization constraints on the management of enterprise compliance in order to determine their positive and negative manifestations for business and determine the need for compliance management in the context of globalization constraints. domestic and foreign scientists. Methods of comparison, analysis, generalization, system approach were used during this scientific research.

During globalization, the management of enterprises is significantly intensified in the context of globalization constraints, in particular, under the influence of growing demands to improve the efficiency of the enterprise and its competitiveness. An important tool in achieving a stable position in the market is compliance.

Management of compliance activities of the enterprise is gaining popularity. It addresses issues of enterprise management, such as compliance with appropriate standards of conduct in the market, management of conflicts of interest, fair treatment of clients and ensuring a fair approach in advising clients.

To build effective compliance, special attention should be paid to the preparation, coordination and implementation of regulations governing the identification, assessment, management and timely notification of compliance risks.

Only an enterprise that is able and able to adapt to its changes can compete successfully on the international market. One of the requirements for the competitiveness of large companies is the management of the company's compliance with globalization constraints.

The globalization of the world economy, the emergence of new forms of legislation and the rules of "soft" law have become drivers of the spread of compliance in enterprises. The main purpose of compliance management in the enterprise in the context of globalization is to prevent risks that could harm the company. The function of compliance is universal and extremely important for managers interested in sustainable long-term development of the enterprise and understanding the real situation of risks in a very unstable environment. One of the obvious advantages of having an effective compliance management system is the reduction of fines and sanctions imposed on the company. The disadvantage is the situation in some companies, namely the practice of subordinating employees responsible for violations to the CEO. Best practice is when the person in charge of compliance has direct access to the board of directors. The economy is now in the process of globalization and technological revolution.

Therefore, in the context of the digital revolution, the vulnerability of the company's corporate reputation increases, which requires additional effort and costs to perform control functions, including compliance. Promising aspects of this work can be considered that an effective compliance system is a competitive advantage of the enterprise, with each passing year its importance as a function of internal control and an integral part of the corporate governance system will grow.

Список літератури:

1. Овсієнко О.В. Комплаєнс у бізнес-адмініструванні та його роль у створенні ефективних норм господарської поведінки [Електронний ресурс] / О. В. Овсієнко // Економічний простір. – 2018. – № 134. – С. 173-185. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_134_16.
2. Griffith Sean J. Corporate Governance in an Era of Compliance. *William & Mary Law Review*. – 2016. – Vol. 57. – № 6. *Fordham Law Legal Studies Research Paper*. № 2766661. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ssrn.com/abstract=2766661>.
3. Алешин М.М., Алешина Е.И. Комплаєнс как инструмент повышения стоимости корпорации. *Науковедение*. – 2016. – Том 8. – № 5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://naukovedenie.ru/PDF/48EVN516.pdf>.
4. Дехгани А. Комплаєнс: цена и ценность антикоррупционного законодательства для бизнеса в Украине. Дело. 7 июля 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://delo.ua/business/komplaens-cena-icennost-antikorrupcionnogo-zakonodatelstva-d-319472/>.
5. Михайленко О.В., Риштун Х.Ю. Ефективна система побудови комплаєнс-контролю в банківських установах. Проблеми системного підходу в економіці. – Випуск № 3(65) – 2018 – С. 120-126 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_65_1_2018_ukr/20.pdf.
6. Браун Ф., Кос Д., Вінніков О., Окунев О. Комплаєнс для малого та середнього бізнесу Як ефективно боротися з корупцією. Проект USAID «Впевнений бізнес – заможна громада». – 2015. – 39 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/images/files/1/comics.pdf>.

References:

1. Ovsienko O.V. (2018). Compliance in business administration and its role in creating effective norms of economic behavior. *Economic space*, 134. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_134_16 [in Ukrainian].
2. Griffith Sean J (2016). Corporate Governance in an Era of Compliance. *William & Mary Law Review*, 6(57). *Fordham Law Legal Studies Research Paper*. № 2766661. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=2766661> [in English].
3. Aleshin M.M., Aleshina E.I. (2016). Compliance as a tool to increase the value of the corporation. *Science*, 5(8). Retrieved from <http://naukovedenie.ru/PDF/48EVN516.pdf> [in Russian].
4. Dehgani A. (2016). Compliance: the price and value of anti-corruption legislation for business in Ukraine. Case. Retrieved from <https://delo.ua/business/komplaens-cena-icennost-antikorrupcionnogo-zakonodatelstva-d-319472/> [in Russian].
5. Mikhaïlenko O.V., Rishtun H.Yu. (2018). Effective system of building compliance control in banking institutions. Problems of system approach in economy, 3(65). Retrieved from http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_65_1_2018_ukr/20.pdf [in Ukrainian].
6. Brown F., Kos D., Vinnikov O., Okunev O. (2015). Compliance for small and medium business How to effectively fight corruption. USAID Confident Business. Wealthy Community Project. Retrieved from <https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/images/files/1/comics.pdf> [in English].

Посилання на статтю:

Яценко М.С. Управління комплаєнс-діяльністю підприємства в умовах глобалізаційних обмежень / М. С. Яценко, А. Б. Коваленко // *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. – 2020. – № 5 (51). – С. 73-79. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No5/73.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.05.2020.10. DOI: 10.5281/zenodo.4541331.

Reference a Journal Article:

Yatsenko M.S. Management of compliance-activity of the enterprise in the conditions of globalization restrictions / M. S. Yatsenko, A. B. Kovalenko // *Economics: time realities. Scientific journal*. – 2020. – № 5 (51). – P. 73-79. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No5/73.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.05.2020.10. DOI: 10.5281/zenodo.4541331.

